

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓ

Το σύμφωνο περί μη επίθεσας

Από τον κ. Γ. Χ. Χριστόπουλο

Η πρόταση συνάψεως Συμφώνου περί μη επίθεσας με την Τουρκία χρειάζεται να μελετηθή με μεγάλη προσοχή. Και πρέπει να ερευνηθούν η χρησιμότης και οι άνωτερες επιπτώσεις.

Κατ' αρχήν τέτοια συμφωνία μεταξύ μελών της Ατλαντικής Συμμαχίας, είναι περιττή.

Το Καταστατικό του ΝΑΤΟ υποχρεώνει τα μέλη να επιλύουν με ειρηνικά μέσα όλες τις διεθνείς διαφορές τους και να απέχουν από κάθε άπειλή και χρησιμοποίηση βίας. Ουσιαστικά το ΝΑΤΟ, που αποτελεί άμυντική συμμαχία, προβλέπει και την υποχρέωση της μη επίθεσας. Θά ήταν παράδοξο, για τον ίδιο σκοπό, να συνάπτεται χωριστό Σύμφωνο, μεταξύ δύο συμμάχων κρατών και να καθορίζεται ότι ο ένας σύμμαχος δεν θά επιτεθή εναντίον του άλλου.

Γενικά τέτοια Σύμφωνα συνάπτονται για να αποκλείσουν απόκλητη επίθεση. Αλλά η επίθεση έχει ήδη αρχίσει από την Τουρκία στην Κύπρο και συνεχίζεται από τον Ιούλιο 1974. Η Κύπρος δεν είναι τρίτο και άσχετο κράτος. Η τύχη της επηρεάζει αποφασιστικά τις σχέσεις Ελλάδος και Τουρκίας. Επί πλέον έχουμε έγγραφή την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητά της. Συνεπώς δεν είναι θέμα άσχετο, περιλαμβάνεται στις αιτίες πολέμου, που θέλουμε τώρα να αποτρέψουμε με την προτεινομένη συμφωνία.

Προκαλεί κρίση συνειδήσεως το ότι σκεπτόμεθα να συνάψουμε Σύμφωνο περί μη επίθεσας με ένα κράτος που έχει ήδη καταδικα-

σθη διεθνώς, ως ο επιτιθέμενος.

Το Σύμφωνο θά είχε χρησιμότητα μόνον εάν αποτελούσε τμήμα ενός γενικωτέρου διακανονισμού των διαφορών, που χωρίζουν την Ελλάδα και την Τουρκία, με βασική προϋπόθεση την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και την δίκαιη λύση του Κυπριακού. Πρέπει πρώτα να τεθή τέρμα στις επιθετικές ενέργειες στη Μεγάληνησο και ύστερα να καταρτισθή συμφωνία περί μη επίθεσας, που θά ισχύσει εις το μέλλον.

Εάν το πρόβλημα της Κύπρου άπομονωθή και άφρεθή η Τουρκία άνενόχλητη να συνεχίσει εκεί την εφαρμογή των σχεδίων της, τότε ένα Σύμφωνο περί μη επίθεσας δεν θά είναι μόνον άχρηστο, αλλά και επικίνδυνο.

Στην Τουρκία έχει από χρόνια αρχίσει και συνεχίζεται ένας αναγωνισμός σκευισμοῦ μεταξύ των πολιτικών κομμάτων και μεταξύ αυτών και του Στρατού.

Δέν αποκλείεται η Τουρκία να συνεχίσει την μέθοδο των προκλήσεων και των τετελεσμένων γεγονότων σε όλους τους τομείς, με τον υπολογισμό ότι έμεις τελικά θά υποχωρήσουμε και ειδικότερα στο Κυπριακό.

Εάν όμως έμεις, πρό του άδιεξόδου και της τουρκικής άδιαλλαξίας, αποφασίσουμε κάποτε να αντιδράσουμε δυναμικά, τότε μπορεί η Αγκυρα να επικαλεσθή το Σύμφωνο για να μās σταματήσει. Κινδυνεύουμε έμεις, τα πραγματικά θύματα, να κατηγορηθούμε, ως οι επιτιθέμενοι.

Με τον τρόπο αυτό μās δένει τα χέρια στο Αιγαίο και στον Έβρο, ενώ η ίδια θά κινηται έλεύ-

θερα στην Κύπρο. Εκεί κανεις δεν πρόκειται να την ένοχλήσει. Ακόμη και εάν θελήσει να επεκτείνει την κατάκτηση στην Κύπρο, με μέσα πολεμικά, δεν θά θεωρηθή ότι παραβιάζει το έλληνοτουρκικό Σύμφωνο, περί μη επίθεσας. Εάν όμως έμεις για να σώσουμε την Κύπρο κτυπήσουμε τους Τούρκους, θά κατηγορηθούμε ως επιτιθέμενοι και παραβάτες του Συμφώνου.

Η Ελλάδα έχει αναλάβει ήθικες και συμβατικές δεσμεύσεις εναντι των Κυπρίων αδελφών. Είναι υποχρεωμένη να τις εκτελέσει με όλα τα μέσα. Πως μπορεί να αποκλείσει και τα πολεμικά, όταν θά κινδυνεύη η ύπόσταση της Κύπρου και άπειλούνται στο Αιγαίο ζωτικά δικά της συμφέροντα;

Πρέπει να είμεθα έλεύθεροι να κινήθουμε ανάλογα με τις περιστάσεις. Ακόμη και η άπειλή ότι στην ανάγκη θά πολεμήσουμε, μπορεί να έχη εύεργετικά αποτελέσματα. Δέν συμφέρει να δεσμευθούμε και να έγκαταλείψουμε τα μόνα μέσα που μās άπομένουν.

Διαφορετικά κερδισμένος θά είναι ο ένοχος που καλύπτεται πίσω από το Σύμφωνο και ζημιωμένο το θύμα που έχει αυτοδεσμευθή και έμποδίζεται να χρησιμοποιήσει τα όπλα για να προστατεύσει το νόμιμο συμφέροντά του.

Χωρίς τις προϋποθέσεις που άναφέραμε, το Σύμφωνο περί μη επίθεσας θά είναι από πρακτικής πλευράς περιττό, από νομικής άδικαιολόγητο και από πολιτικής άσύμφορο και επικίνδυνο.

Γ. Χ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πρέσβυς ε.τ.

Πλατεία Κολωνακίου 21